

Angyalsikoly

az elveszett gyerekek városában, avagy szélsőségesen szubjektív
asszociációk Perovics Zoltán és a Metanoia Artopédia Lomtár újvidéki
tárlata kapcsán
(SULUV Galéria, Újvidék, 2018 decemberében)

A szegedi Metanoia Artopédia: színház. Színház, amely egyszerre performance is, a rekvizitumokból pedig időről időre – mintegy kiléptetve az adott kontextusból – tárlatokat rendeznek, melyek készítője és egyúttal a színház frontembere Perovics Zoltán-Pero.

Újvidéken ezúttal néhány régebbi előadásának válogatott kellekeit(?), objectjeit(?), installációit(?) – azt hiszem, mindhárom definíció helyes – láthattuk, olyan elrendezésben, ahogyan azt az adott tér megengedte.

Természetesen mind a megnyitón, mind a tárlat záróestjén való beszélgetéskor, mind az általam olvasott cikkek, tanulmányok során rengeteg minden elhangzott, felvetődött (nem mellékesen David Yengibarían harmonikaszólója is) a tárlatról, melyet Metanoia Lomtárnak is neveznek, önironikusan utalva a színházi kellekek megszőkott sorsára, és magáról a színházról is sok szó esett, mely gyakran az élet sötétebb bugyrait feszegeti. A varázsmondat is elhangzott: a Metanoia Artopédia Lomtár (overunderground) installációk és meditációs objektumok materiális hendikepje.

Ha már meditációs objektumok, installációk, akkor hadd söpörjek félre mindent, amit olvastam a szóban forgó Lomtárról, vagy magáról a társulatról, esetleg a Peróval készült interjúkat is, és hozzak létre egy önálló asszociációs mezőt, melyeket a tárlaton látott művek meditációi ihlettek a szobám félhomályában.

Számomra ugyanis a WC-papír emberkék – gyerekek, akik elveszetten, tanácstalanul téblábolnak egy bizarr városszerűségben, az

S amely várost (habár akár nekropolisznak is nevezhetném) egy átkozott, talán örült, őrző angyal (Der verfluchte Engel, a Front 242 után szabadon) felügyeli, és sikoltva követeli meg magának legalább az észrevételt, de mint Brjusov *Tüzes angyal*ában Mádiel, itt is legfeljebb álmokban, rémálmokban, víziókban jelenik (jelenhet?) csak meg.

És ott él még kísértetmagányában, vérben forgó szemekkel, vértől ragacsosan a Kékszakállú, a személyi kultusz övezte uralkodó, aki valójában súlyos beteg, gyógyírként ellopja a gyerekek álmait, vágyait, sóvárgásait, még a félelmeiket, a leglidércnyomásosabb álmaikat, sőt: a lelküket is.

A rövidnadrágos, micisapkás gyerekek pedig üres tekintettel, félhipnotikus állapotban próbálják belakni a mellesleg belakhatatlan rozsdás vas/bádoggkompozíciókat, mint megszokhatatlan, de pillanatnyilag (pillanatnyilag?) egyetlen lehetséges otthonukat, olyan lépcsőket próbálva megmászni, amelyek meghaladják a képességeiket, és különben sem vezetnek sehová.

Eljátszok azzal a gondolattal is, milyen lett volna, ha a falakon körbefutó, az előadásokról készült felvételeket gyermekportrékkal helyettesítették volna. Csúnya, beteg, alultáplált, szorongó, esetleg (immár) halott gyerekek portréival. A zóna (nem, nem Tarkovszkij Zónája), ahol lébecolnak pedig az új, lidércnyomásos haza, ahol gépkarabéllyal lövik a csecsemőket, miután kiemelték őket egy szintúgy embernek nem való rozsdás vas/bádogbölcsőből.

És végezetül: hol vannak a szülők? Nos, talán egy üvegpiramisban fuldokolnak valamitől, aminek Zyklon-B a neve. Nincs kiút.

Illetve felcsillan: a tárlaton kétszer is helyet kap egy olyan objektum, ami számomra egyértelműen a kis herceg bolygóját idézi.

Nos, talán itt van a kulcs. A kisbolygó fölött ugyanis senkinek sem lehet hatalma. Csak a kis hercegnek. És ha a kiállításon kétszer is előfordul a bolygója, akkor talán ő is előfordul valahol meglapulva ebben a kilátástalan sötétségben. És magával viszi a bolygójára a sok zombivá kényszer-szocializálódott gyereket.

Ott van. Valahol, rejtőzködve, és csak az alkalmat lesi. És akkor lép.

Hinni akarom, hogy lép.

Hinni akarom, hogy lép.